

Aan: G.S. van de Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 NL MAASTRICHT

Fax: 043 361 8099
Per e-mail: post@prvlimburg.nl

Onderwerp: zienswijzen ontwerpbesluit vergunningverlening Nb-wet veehouderij
Mijn kenmerk: N050/Zw.Lim
Uw kenmerk: 2013-0961

's-Gravenhage, 15 september 2014

Geachte heer, mevrouw,

Namens cliënten,

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted] rst
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- E [redacted]
- L [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

worden zienswijzen ingebracht tegen het ontwerpbesluit tot vergunningverlening krachtens de Natuurbeschermingswet voor de beoogde bedrijfshandelingen van de veehouderij, mestverwerkingsinstallatie en slachterij aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst.

Zienswijzen

Aard van de vergunningaanvraag

De vergunning betreft de natuurschadelijke gevolgen van de beoogde veehouderij annex mestverwerking en WKK (warmtekrachtkoppeling) alsook een slachterij voor wettelijk beschermde Natura 2000 zones, waaronder De Maasduinen. Dit richt zich hoofdzakelijk op de stikstofemissies (ammoniak NH₃ en stikstof NO_x).

U noemt jaaremissies van 3.839 kg NH₃ vanwege de veehouderij, 443 kg vanwege de mestverwerking, 17.975 kg NO_x vanwege de WKK en 1.698 kg NO_x vanwege transport.

Salderen is als water naar de zee dragen

Het provinciebestuur stelt zich op het standpunt dat de nieuwvestiging van de veehouderij met de bijkomende deposities toelaatbaar is omdat deze zouden worden gecompenseerd middels de intrekking van milieuvergunningen van elders gelegen bedrijven rond de betrokken natuurwaarden. De saldogevende bedrijven betreffende de Blaktweg 12a te Melderslo en de Laagheide 9 te Grubbenvorst.

U noemt dit (extern) salderen.

Cliënten stellen dat dit gelijk staat aan water naar de zee dragen.

Met het intrekken van milieuvergunningen wordt (nagenoeg) niets bereikt.

In het voorliggende geval laat u Heideveld als saldogevend bedrijf optreden, terwijl allesbehalve de intentie bestaat de bedrijfsvoering te staken.

Salderen kan geen deugdelijke grondslag voor het bestreden besluit kan zijn.

Primair wordt gesteld dat geen wettelijke bevoegdheid bestaat om te salderen.

Subsidiar wordt gesteld dat salderen middels milieuvergunde rechten ondeugdelijk is.

Milieuvergunningen voor veebedrijven intrekken als compensatie voor ammoniakemissietoename is als water naar de zee dragen om de volgende redenen.

Het intrekken van een milieuvergunning op locatie X is zinloos indien diezelfde dieren op locatie Y weer opduiken en waarbij niet tevens ook een veel lagere depositie optreedt voor de betrokken natuurwaarden. Met het intrekken van een milieuvergunning wordt zeker niet bewerkstelligd dat die dieren niet meer (mogen) worden gehouden. Meer in het algemeen wordt gesteld dat het zwaar onevenwichtige overheidsbeleid een belangrijke oorzaak moet heten waarom sinds het jaar 2002 / 2003 geen wezenlijke emissie- en depositiereducties meer worden gerealiseerd.

Puntsgewijs wordt dit als volgt toegelicht:

1. De minister van LNV heeft erkend dat sinds 2002/2003 de emissies niet langer afnemen.
2. CBS: in de afgelopen 8 jaar blijkt de veestapel nagenoeg gelijk gebleven.
3. Relatie tussen gelijk blijven omvang veestapel enerzijds en anderzijds het dierrechtenstelsel en melkquotum. De omvang van de veestapel wordt niet gereguleerd via Wet milieubeheer en Natuurbeschermingswet.

4. Ammoniakemissies op 100 kilometer van de bron zijn slechts voor minder dan 60% neergeslagen, met als gevolg dat bedrijfsverplaatsing geen wezenlijk bijdrage levert.
5. Stalemissiereductiebeleid toenemend marginaal

Conclusie: waar de veestapel al jaren gelijk blijft, stalemissies zeer ver dragen en stalemissiereductie een beperkte reductiebijdrage levert, is het laten intrekken van milieuvergunningen als compensatie van krachtens de Natuurbeschermingswet toegelaten depositietoenames onzinnig beleid. Dit wordt per punt nader toegelicht.

Ad 1. De minister van LNV heeft erkend dat sinds 2002/2003 de emissies niet langer afnemen.

In de eerste plaats moet worden vastgesteld dat sinds omstreeks 2002/2003 de ammoniakemissies niet langer blijken te dalen. In de meeste recente berichtgeving (MvT Crisis en Herstelwet, Tweede Kamer, vergaderjaar 2009–2010, 32 127, nr. 3, pagina 25) wordt melding gemaakt dat reeds sinds 2002 de depositiewaarde niet langer afneemt.

Sinds begin jaren negentig van de vorige eeuw is een tendens van daling van de stikstofdepositie in Nederland waar te nemen. Het Planbureau voor de Leefomgeving stelt in zijn rapport «Realisatie Milieudoelen, Voortgangsrapport 2009» vast dat de landelijk gemiddelde stikstofdepositie op natuur halverwege de jaren negentig circa 3 000 mol stikstof per hectare per jaar bedroeg. Vanaf 1994 nam de stikstofdepositie geleidelijk af tot circa 2 200 mol per hectare per jaar in 2002. Sindsdien bleef zij op dat niveau.

Natuurbalans 2009 van het Planbureau voor de Leefomgeving schrijft in september 2009 (pagina 172):

Sinds 2003 daalt de emissie niet meer. De totale ammoniakemissie in Nederland bedroeg in 2007 ongeveer 133 miljoen kg, waarvan de landbouwemissie ruim 90% uitmaakt (120 miljoen kg). De emissie ligt daarmee nog boven het vastgestelde NEC-plafond van 128 miljoen kg (EU, 2001).

Dit roept natuurlijk de vraag op naar de reden waarom de emissies niet langer afnemen. Die vraag dringt te meer, aangezien een aantal politici menen dat een verdere emissieafname in het verschiet ligt (onder meer krachtens de Wet ammoniak en veehouderij, Besluit Huisvesting krachtens de Wet milieubeheer, de ammoniakparagraaf in de (concept) beheerplannen krachtens de Natuurbeschermingswet, Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) krachtens de Crisis- en Herstelwet).

Ad 2. CBS: in de afgelopen 8 jaar blijkt de veestapel nagenoeg gelijk gebleven.

Kennisname van de Land- en tuinbouwcijfers 2009 (LEI Wageningen UR / Centraal Bureau voor de Statistiek) laat zien dat sinds 2002/2003 *de veestapel nagenoeg gelijk is gebleven*.

In de cijfers valt ook op dat *het aantal bedrijven in diezelfde periode met meerdere tientallen procenten is afgenomen*. Het aantal dieren per bedrijf blijkt te zijn toegenomen (schaalvergroting). De dieren van de gestaakte bedrijven zijn kennelijk verhuisd naar de bedrijven die hebben uitgebreid. Voor die bedrijfsuitbreidingen zijn noodzakelijkerwijs nieuwe stallen opgericht.

Aan de Land- en tuinbouwcijfers 2009, LEI Wageningen UR / Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) worden de volgende cijfers ontleend. De drie dominante veetakken worden genoemd: het melkvee, het pluimvee, en de varkenshouderij.

21. Bedrijfstypering en bedrijfs grootte

21-a. Bedrijven naar (hoofd)bedrijfstype (NEG) Holdings by (main) type of holding (DCT)

no. bedrijfs- type		1985	1995	2005	2006	2007	2008
4	Graasdierbedrijven	63381	54613	41098	39657	38128	38883
411	w.v. sterk gesp. melkveebedr.	39451	26545	19433	18710	17891	17694
412	gespecialiseerd melkveebedr.	5781	4066	1134	987	1008	894
437	ov. melkveebedrijven	2602	2012	761	-	-	-
438	kalvermelkerijbedrijven	1607	1170	1133	1150	1238	1239
439	ov. rundveebedrijven	2006	3332	1070	1621	1330	1301
441	schapenbedrijven	738	890	348	281	188	193
442	rundvee/schapenbedrijven	390	272	43	44	29	28
443	geitenbedrijven	42	137	274	286	286	283
4 447	paarden- en ponybedrijven	0	0	0	5723	6066	5355
4 448	graslandbedrijven	2311	3396	3157	3011	3699	3741
4 449	ov. graasdierbedrijven	8553	12393	13745	8135	8393	8175
5	Hokdierbedrijven	12756	10414	6083	5932	5771	5545
5 011	w.v. fokvarkensbedrijven	4267	2880	1513	1465	1432	1303
5 012	vleesvarkensbedrijven	3839	2974	1676	1694	1741	1773
5 013	ov. varkensbedrijven	1879	1884	1104	1001	999	981
5 021	legkippenbedrijven	1543	1269	940	972	984	925
5 022	slachtpluimveebedrijven	698	723	457	434	444	418
5 023	ov. pluimveebedrijven	21	17	13	16	12	9
5 031	varkens/pluimveebedr.	243	180	74	64	86	72
5 032	ov. hokdierbedrijven	276	487	306	286	73	64
6	Gewassencombinaties	3390	2484	1487	1525	1346	1315
601	w.v. tuinbouw/blijvende teeltbedr.	541	414	270	272	241	233
609	ov. gewassencombinaties	2849	2070	1217	1253	1105	1082
7	Veeteeltcombinaties	7538	4581	2017	1817	1811	1649
71	w.v. graasdiercombinaties	984	573	327	301	282	246
72	ov. veeteeltcombinaties	6554	3988	1690	1516	1529	1403
8	Gewassen/veeteeltcombinaties	6814	4828	4028	3836	3814	3715
81	w.v. akkerbouw-/veeteeltcomb.	4031	3107	2772	2692	2557	2500
82	ov. combinaties	2583	1721	1256	1144	1257	1215
Totaal		136899	113202	81830	79435	76741	75152

Bron: CBS Landbouwtelling ■

1) zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk ter zake Akkerbouwbedrijven.

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat het aantal intensieve veehouderijbedrijven (hokdierbedrijven) tussen 1985 en 2008 is afgenomen van een 12.756 naar 5.545. Het aantal graasdierbedrijven (met name melkvee) neemt tussen 1985 en 2008 af van 63.381 naar 38.883. Hieruit volgt dat het staken van veehouderijbedrijven letterlijk aan de orde van de dag is.

Hieronder wordt achtereenvolgend een overzicht gegeven van de melkvee-, pluimvee- en varkensstapel. Daaruit blijkt dat deze sinds 2002/2003 nauwelijks is gewijzigd.

4. Veebestand

41. Rundvee

41-a. Samenstelling van de rundveestapel Composition of the cattle stock

	jongvee 1) jonger dan 1 jaar	vrouwelijk jongvee 1 jaar en ouder	1 melk- en kalkoeien	stieren 1 jaar en ouder	vlees kalveren	andar jongvee voor de mestrij	vlees- wilde- zoog- koeien	totaal rundvee	bedrijven met rundvee
	1 000 stuks								
1970	788	893	1886	37	434	242	56	4314	130842
1975	859	1030	2218	48	471	290	41	4988	108160
1980	870	1038	2356	84	582	292	44	5226	87487
1985	796	1014	2367	45	638	342	48	5248	78871
1990	806	880	1878	43	602	598	120	4926	65423
1995	740	898	1705	42	669	541	146	4654	56218
2000	600	699	1804	37	783	285	163	4070	45820
2001	644	669	1546	38	712	277	162	4047	43481
2002	574	648	1486	48	715	241	151	3858	41266
2003	535	617	1476	31	732	222	144	3759	39191
2004	541	598	1471	26	768	221	148	3767	38361
2006	534	590	1433	31	829	231	152	3799	37319
2006	520	580	1420	25	844	214	143	3748	36246
2007	542	584	1413	24	860	216	144	3763	36258
2008	566	589	1466	23	889	221	127	3800	34198

Bron: CBS Landbouwtelling.

1) Geen vlees- of wildevee.

Het aantal melkvee is sinds 2002/2003 nauwelijks gewijzigd (een kleine 4 miljoen), terwijl het aantal bedrijven sterk blijft afnemen.

44. Varkens

44.a. Samenstelling van de varkenstapel Composition of the pig stock

	biggen tot 30 kg		vleesvarkens		fokvarkens	
	hoog bij de zwang	laag meer bij de zwang	30-50 kg	50 kg en meer	apfel-zuigjes en lamsjes 30 tot 50 kg	opfok-seuimen 50 kg en meer
	1 000 stuks					
1975	1874	728	1640 1)	2132	108	122
1980	2020	1467	2060	2881	140	181
1985	2280	2127	2040	3362	174	220
1990	2367	2704	2142	3663	160	225
1995	2482	2214	2114	4010	142	218
1998	2587	2220	2108	4088	159	217
1997	2438	2283	2083	4350	188	226
1999	2341	2764	2028	4706	142	270
1999	2178	3061	2604	4670	148	303
2000	2088	3016	2685	4620	133	297
2001	2028	3410	2302	3668	129	285
2002	1921	3628	2215	3270	111	271
2003	1891	2711	2130	3224	113	270
2004	1817	2707	2170	3208	104	272
2005	1820	2737	2180	3225	104	270
2006	1804	2788	2143	3223	103	270
2007	1932	2800	2160	3308	107	270
2008	1984	2882	2000	3234	109	272

fokvarkens (vervolg)

	gedekte zeugen			apfel-boren		dekkende varkens		bedrijven met varkens
	apfel-zeugen 30 tot 50 kg	zeugen bij de zwang	overige zeugen	geboren	afgedekt	afgedekt	vervangen	
	aantal							
1975	402	178	111	5	28	7370	8220	
1980	717	229	80	10	42	10138	44127	
1985	872	261	70	11	32	12888	30079	
1990	950	292	62	14	26	12910	29211	
1995	983	248	58	11	21	14897	22980	
1998	988	248	60	6	22	14410	21240	
1997	880	263	68	10	30	16189	21011	
1999	880	244	62	12	20	13446	18338	
1999	894	228	53	7	12	13887	18420	
2000	890	217	58	7	20	13110	18821	
2001	814	206	58	7	18	13078	12822	
2002	762	199	47	7	10	11048	11861	
2003	728	185	42	6	18	11100	10730	
2004	730	182	42	6	10	11188	10888	
2005	729	180	44	6	17	11212	10886	
2006	722	182	42	6	8	11356	9841	
2007	758	186	42	4	10	11603	8652	
2008	744	183	51	4	8	12028	8248	

Bron: CBS Landbouwstatistiek.

1) Incl. apfel-zeugen en -dekkende.

2) Incl. apfel-zeugen 50 kg en meer.

100

Het aantal varkens is sinds 2002/2003 nauwelijks gewijzigd (omstreeks 12 miljoen) terwijl het aantal bedrijven blijft afnemen.

45. Pluimvee

45.a. Samenstelling van de pluimveestapel, naar provincie Composition of the poultry stock, by province

	vlees- kalkoen	sleutelstapen van vleesvarkens 1)		ouderheren van leguippen		leguippen			totaal pluim- vee	bedrijven met pluim- vee
		10 mln a.o. 2)	10 mln a.o. 2)	10 mln a.o. 2)	10 mln a.o. 2)	10 mln a.o. 2)	10 mln a.o. 2)	10 mln a.o. 2)		
	1 000 stuks									
1980	8800	2174	2018	-	-	10840	28010	81166	8881	
1985	28388	2722	4347	-	-	11927	83108	29807	7161	
1990	41172	2862	3801	-	-	11121	88190	22705	5867	
1995	48827	3069	4807	-	-	8900	39273	88661	4888	
1998	44142	2688	6082	-	-	8780	29788	81831	4470	
1997	44887	3090	4952	-	-	10380	39888	83108	4881	
1999	48622	3188	6288	-	-	10888	88810	88887	4201	
1999	50247	3280	5804	-	-	11042	34116	10828	4187	
2000	50887	3844	6388	-	-	11888	39273	104018	3860	
2001	58197	3923	4548	-	-	10888	31628	100388	4880	
2002	58888	2824	4848	-	-	10188	29703	101052	3288	
2003	42280	2400	8872	-	-	8814	28817	28828	2440	
2004	44882	2220	3881	-	-	8440	27210	88810	2780	
2005	44888	2182	3897	202	1320	10888	88513	89314	2841	
2006	41814	2893	3882	160	1218	10787	30840	81783	2887	
2007	43362	2889	4880	242	872	8788	81428	82783	2882	
2008	44280	2260	4883	188	883	11210	32822	88788	2880	
specifieke 2008										
Amsterdam	4722	30	118	0	0	107	888	8884	188	
Friesland	8188	187	291	-	24	227	872	7881	128	
Gronje	4382	87	176	-	43	282	1888	8121	142	
Overijssel	9227	870	888	87	22	1024	2388	10818	828	
Flevoland	817	1	70	18	102	217	1028	2062	67	
Gelderland	5012	888	772	40	182	2862	8888	18931	812	
Utrecht	294	-	140	-	-	220	1213	1888	188	
Noord-Holland	888	-	90	30	0	87	984	1273	88	
Zuid-Holland	770	30	-	-	-	1	188	812	88	
Zeeuws-Vlaanderen	721	-	81	-	-	290	880	1788	88	
Noord-Brabant	12842	885	1890	44	280	2848	8992	28278	883	
Limburg	3220	202	228	-	82	2828	8128	18180	278	

Bron: CBS Landbouwstatistiek.

1) Vlees- en vleesvlees.

2) The 1984 resp. tot 6 milj. en 8 milj. a.o., van 1988 tot 1991 tot 8 milj. en 8 milj. a.o.

3) Tot 1984 resp. tot 6 milj. en 8 milj. a.o.

Het aantal stuks pluimvee is sinds 2002/2003 nauwelijks gewijzigd (ca. 95 miljoen) terwijl het aantal bedrijven blijft afnemen.

Kortom, het aantal bedrijven vermindert fors, maar de omvang van de veestapel blijft gelijk. De dieren van de gestaakte bedrijven zijn (dus) verplaatst naar de resterende bedrijven. Dit hangt direct samen met de op basis van de mestwetgeving in het leven geroepen dierrechten (zie hierna, punt 3.).

Kennelijk moet worden vastgesteld dat het beleid gericht op emissieafname een steeds marginaler effect oplevert, aangezien met de naar de nieuwe stallen verhuisde dieren kennelijk geen wezenlijke emissieafnames meer wordt gerealiseerd. Althans, sinds 2002/2003 treden geen emissieafnames meer op.

Gezien de aanmerkelijke bedrijfsmutaties van de afgelopen jaren behoren verhalen over een veehouderijsector die op slot zit tot het rijk der fabelen.

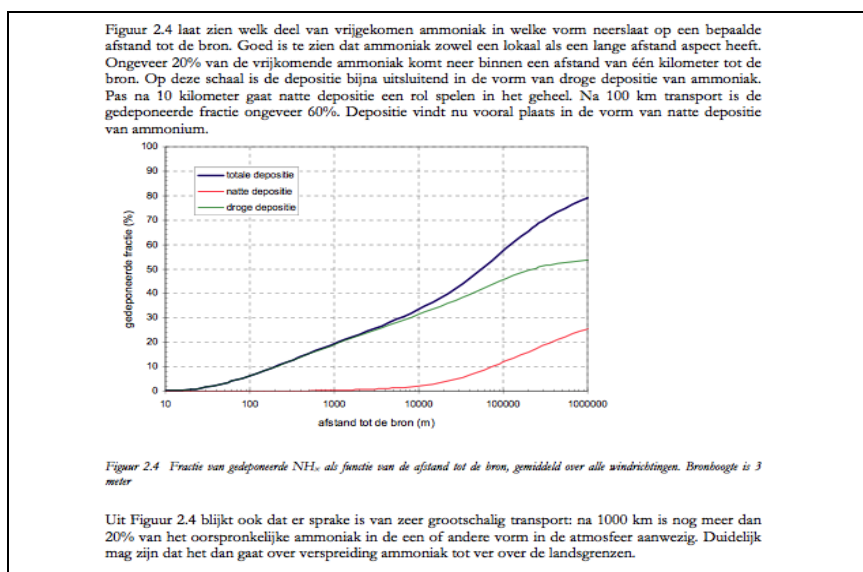
Ad 3. Relatie gelijk blijven omvang veestapel met dierrechtenstelsel + melkquotum

De omvang van de Nederlandse veestapel is voor varkens, pluimvee en melkkoeien gereguleerd *via andere wetgeving* dan de Wet milieubeheer of de Natuurbeschermingswet. Krachtens enerzijds de Wet Meststoffen (varkens- en pluimveerechten) en anderzijds de Europeesrechtelijke melkquota voor melkkoeien geldt een direct of indirect een plafond aan het aantal landbouwhuisdieren (althans, de varkens, kippen, melkvee) in Nederland¹. De daarmee samenhangende productierechten (mestproductierecht voor varkens en kippen, melkproductierecht voor melkvee) vertegenwoordigen een economische waarde, en zijn ook verhandelbaar. Een aanzienlijk aantal van die rechten zijn overigens in handen van bankinstellingen (onderpand voor bedrijfsinvesteringen enz.). Gezien de economische waarde van deze productierechten bestaat er een stevige economische impuls om deze rechten operationeel te houden, met als gevolg een impuls voor het in stand houden van de huidige veestapelomvang.

Ad 4. Ammoniakemissies op 100 kilometer van de bron zijn slechts voor minder dan 60% neergeslagen.

Nadat vastgesteld moet worden dat zowel de ammoniakemissies alsook de omvang van de veestapel de laatste jaren gelijk zijn gebleven, geldt nog de vraag of bedrijfsverplaatsing wellicht oplossingen kan bieden (grotere afstanden creëren tussen emissiebronnen -de veehouderijbedrijven- en kwetsbare natuurgebieden).

Milieuwetenschappelijk is reeds in de jaren negentig vastgesteld dat op een afstand van 1000 meter slechts ca. 20% van de ammoniakemissies zijn neergeslagen. Op 100 kilometer blijkt pas minder dan 60 % van de emissies te zijn neergeslagen. Verwezen wordt naar het recente rapport 'Effecten van ammoniak op de Nederlandse natuur', pagina 26 (Alterra-rapport 1698, ISSN 1566-7197 [2008], in opdracht van het ministerie van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu en het ministerie van LNV)².

Kortom, het verplaatsen van veebedrijven is geen wezenlijk middel om de overbelasting van ammoniakdeposities aan te pakken. Het effect van bedrijfsverplaatsing is marginaal.

Ad 5. Stalemissiereductiebeleid toenemend marginaal; ondergeschikt percentage totale ammoniakemissies

Ten slotte nog de vraag of de reductie van stalemissies tot wezenlijke reducties kan leiden.

Verwezen wordt naar de LEI-publicatie 'Gevolgen van aanpassingen in het ammoniakbeleid voor de intensieve veehouderij', rapport 3.06.03, juli 2006, §3.2:

¹ overigens beiden potentieel eindig per 2015

² Volledige rapport (middels zoekterm 1698) beschikbaar via: <http://www.terra.wur.nl/NL/publicaties+Alterra/Alterra+rapporten/>

De landbouwsector is verantwoordelijk voor meer dan 90% van de ammoniakemissie. Binnen deze sector is de melkveehouderij verantwoordelijk voor meer dan 50%, de varkenshouderij voor circa 25%, de pluimveesector voor circa 17%. Het gebruik van kunstmest draagt voor circa 7% bij. De emissies zijn tot 2003 sterk afgenomen. Dit is vooral te danken aan: a) de krimp van de veestapel, en b) de regelgeving voor emissiearme opslag en uitrijden van mest. De ammoniakemissie lijkt niet verder af te nemen (MNP, 2006).

Tabel 3.1 Ammoniakemissie in Nederland in een aantal jaren vanaf 1990 tot 2004 (kiloton)

	1990	1995	2000	2002	2003	2004 a)
Dierlijke mest	224	166	128	114	108	111
- stal en opslag	89	89	73	63	59	60
- uitrijden van mest	119	62	45	43	41	43
- beweiding	16	14	10	8	9	9
Kunstmest	13	13	11	9	9	9
Overige bronnen	13	14	13	13	13	13
Totaal	249	193	152	136	130	134

a) Voorlopige cijfers.

Bron: MNP, 2005 (MilieuCompendium).

Deze gegevens leiden tot de volgende vaststellingen:

- Verreweg het grootste deel van de ammoniakemissies is afkomstig van de veehouderij.
- Iets minder dan de helft van het totaal is afkomstig van stalemissies, de overige emissies zijn afkomstig van het uitrijden van de mest en overige bronnen.
- Verreweg de grootste historische reductie is afkomstig van emissiebeperking vanwege het uitrijden van de mest.
- Ruim de helft van de stalemissies is afkomstig van melkvee, 25% van varkens en 17% van de pluimvee.

De aangevraagde natuurbeschermingswetvergunning ziet enkel toe op de stalemissies. Deze maken slechts de helft uit van de totale veehouderijammoniakemissies. De totale stalemissies van de varkens en kippen vormen samen minder dan een kwart van de totale ammoniakemissies. Voor melkvee worden amper emissiearme staltechnieken toegepast, overigens ondanks dat wel degelijk -werkbare- stalsystemen beschikbaar zijn. De melkveesector verzet zich al decennia politiek radicaal tegen realistisch emissiereductiebeleid.

De vaak genoemde inzet van luchtwassers zijn enkel voor de varkenshouderij bewezen techniek. Hierbij geldt de aantekening dat enkel voor grotere bedrijven deze investering rendabel blijkt te zijn. Dit betekent dat luchtwassers enkel inzetbaar zijn bij de emissies, veroorzaakt door de grotere varkensstallen. Hieruit volgt dat hooguit een deel van de helft van 25% van de emissies met luchtwastechnieken -in potentie- bewerkt kan worden. Per saldo gaat dit om niet veel meer dan enkele procenten van de totale emissies. Kortom, ook met luchtwassers kan slechts een ondergeschikt percentage van de totale emissies worden gereduceerd. Overigens is een goede werking van luchtwassers een belangrijke punt van zorg, aangezien luchtwassers kwetsbare systemen zijn³. Over luchtwassers gaan in de politiek veel fabels de ronde.

Gezien het feit dat de stalemissies van de kippen en varkens maximaal de helft van enkel de stalemissies omvatten en reeds een groot aantal bedrijven emissiearme stallen hebben gerealiseerd kan van emissiearme stalsystemen evenmin de oplossing worden verwacht. Feit is dat sinds 2002/2003 de emissie ook niet of nauwelijks meer afnemen.

Conclusie

Met salderen wordt water naar de zee gedragen. De betrokken dieren van een ingetrokken milieuvergunning komen op een andere locatie onvermijdelijk weer terug, zonder dat dan wezenlijke depositiereductie kan zijn gerealiseerd. Indien salderen enkel dient ter compensatie en niet ter reductie van deposities, dan moet worden opgemerkt dat het al dan niet intrekken van een milieuvergunning geen effect geeft op de optredende deposities. Het al dan niet intrekken van milieuvergunningen heeft geen positief noch een negatief effect omdat daarmee geen enkele controle bestaat over de totaal optredende deposities. Het intrekken van milieuvergunningen kan het geen rol spelen in saldering.

Subsidiar, salderen

Indien u ondanks het voorgaande meent te moeten volharden de saldering in het vergunningbesluit te betrekken, dan wordt het volgende opgemerkt.

De rechtsgeldige emissies zijn onjuist vastgesteld. De betrokken vergunningtitels zijn onjuist beoordeeld.

De vergunningen dienen te worden gecorrigeerd naar de werking van het Besluit Huisvesting. Met het Besluit Huisvesting geldt een maximale emissiewaarde per dierplaats. Voor mestvarkens geldt een emissiewaarde van 1,4 kg per dierplaats. Aan de 615 mestvarkens op de Laagheide 9 komt geen 1845 kg toe, maar 615 x 1,4 kg. Voor fokzeugen en biggen gelden eveneens maximale emissiewaarden. De emissies van de Blaktweg 12a zijn eveneens overschat.

Het Besluit Huisvesting geldt van rechtswege. Uiterlijk per 1 januari 2013 gelden genoemde emissiewaarden per dierplaats van de betrokken veehouderijbedrijven. Nu de salderingstransactie plaats heeft op een datum na 1 januari 2013, moet de vergunningtitels worden gecorrigeerd naar de werking van het Besluit.

³ Roland W. Melse; Air treatment techniques for abatement of emissions from intensive livestock production, Thesis Wageningen University, Wageningen, NL (2009)

Voorts lijkt u te stellen dat NH₃ deposities uitwisselbaar zijn met NO_x deposities. U onderbouwt die stelling niet. Appellanten achten dit geen valide stelling. Als u mij een analogie toestaat: dat appels en peren beiden fruit genoemd worden maakt niet dat appels en peren gelijkgesteld kunnen worden.

Evenmin kan worden ingezien dat de NO_x deposities zich met het Aagrostacks rekenmodel laat berekenen. Ook hiervoor ontbreekt een onderbouwing. Het Aagrostacks berekeningsmodel is ontwikkeld voor depositieberekeningen voor ammoniak, en niet ook voor NO_x.

Twijfels bestaan over de representativiteit van de berekening. De beoogde locatie ligt op aanzienlijk kortere afstand tot de Duitse N2000 zone dan de saldogevende locaties. De uitkomsten van uw berekening zijn ondeugdelijk.

Tot slot wordt opgemerkt dat het gelijk blijven dan wel beperkt afnemen van de deposities een onvoldoende inzet moet heten indien u salderen als mitigerende maatregel toelaat. Immers, op het mitigerende karakter is het nodige af te dingen. Het betreffen bedrijven zonder wezenlijk economisch perspectief, die zeer waarschijnlijk sowieso zouden worden gestaakt. Bij het mitigerende karakter van saldering zijn wezenlijke kanttekeningen te plaatsen. Nu de overbelasting van de Natura 2000 zones reeds een zodanig ernstige vorm heeft aangenomen, kunt u geen besluit nemen waarbij u zich beperkt tot mitigering, en niet ook de noodzaak van een urgente daling van de deposities in de besluitvorming betreft. Immers, het voortduren van een overmaat aan stikstof zal na verloop van tijd onomkeerbare gevolgen kennen. Afhankelijk daarvan kunt u al dan niet volstaan met een mitigerende maatregel. U heeft de urgentie van depositiedaling evenwel niet onderzocht. Uw conceptbesluit moet hierom invalide heten.

Weigering GS betrokken stukken toe te sturen

U bent per mailbericht gevraagd de vergunningaanvraag toe te sturen. Tot op heden weigert u de toezending met de motivering dat het dossier enkel per brief kan worden opgevraagd. In welke tijd leeft het provinciebestuur van Limburg? U wekt de indruk het opwekken van onnodige weerstand tot vast onderdeel van uw communicatiebeleid te hebben verheven. U wordt hierbij andermaal verzocht om toezending van het betrokken vergunningdossier.

Conclusie

Het besluit voldoet niet aan de te stellen eisen.

U wordt verzocht een definitief besluit te nemen met in acht neming van hetgeen hiervoor is ingebracht.

Hoogachtend,

Mr. V. Wösten

Nb:

Onlangs zijn zienswijzen ingediend bij uw ontwerp WABO vergunning besluit voor het zelfde bedrijf.

Bij die gelegenheid zijn de machtigingen reeds overlegd. U wordt verwezen naar dat vergunningdossier voor de machtigingen.